

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

Latina II

USE 2024

www.ehu.eus

Universidad del País Vasco
Euskal Herriko Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
EBALUAZIOA

2024ko OHIKOA

LATINA II

EVALUACIÓN PARA EL
ACCESO A LA UNIVERSIDAD

ORDINARIA 2024

LATÍN II

Ez ahaztu azterketako orrialde guztietan kodea jartzea.

- Proba idatzi honek 2 multzo ditu (A eta B): **biak** egin behar dituzu.
- A multzoan 2 ariketa daude (A.1 eta A.2): horietako **1 bakarrik** egin behar duzu.
- B multzoan 3 galdera nagusi daude eta horietako bakoitzak hainbat aukera ematen ditu: **3 galderei** erantzun behar diezu, baina horietako **bakoitzean aukera bakar 1** hartu behar duzu.

OHARRA: Latin-hiztegi batzuek **gramatika-eranskin bat** izaten dute (deklinabideen eta adizkien taulekin, eta abar). **Zilegi izango da erabiltzea**, hiztegiarekin batera, dela eranskina hiztegiaren orrialdeetan dagoela, dela liburuxka solte gisa dagoela. Bestalde, nahi duenak **bi hiztegi** erabil ditzake batera: bat latina-gaztelania eta beste bat latina-euskara.

LATINA II

LATÍN II

A MULTZOA: Itzulpena eta hari buruzko galderak

Multzo honek bi aukera ditu (A.1 eta A.2) eta bakoitzak 7 puntu balio ditu: horietako **bakar bat** aukeratu behar duzu.

A.1

1. galdera: Itzul ezazu testu hau (hiztegia erabiliz):

5 puntu

Britaniako kostaldera iristen denean, harrigarri egiten zaio zerbait Zesarri; gero, gertatutakoaren berri emango diote.

Caesar, cum ad Britanniam accessit omnibus suis navibus, nullum hostem vidit; postea ex captivis cognovit magnas manus¹ eo² convenisse sed, multitudine navium perterritas, a litore discessisse et in superiora loca abdidisse³. (Caes., *Gall.*, V, 8)

Oharrak

- 1) *manus, -us*: hemen, 'soldadu-taldea', 'tropa'
- 2) *eo*: hemen, adberbioa
- 3) *abdidisse*: *abdo* aditza

2. galdera: Egizu *Caesar ... vidit* esaldiaren analisi sintaktikoa, esaldi hori osatzen duten sintagmak eta perpausak identifikatuz.

1 puntu

3. galdera: Egizu *manus* eta *convenisse* hitzen analisi morfologikoa.

1 puntu

A.2

1. galdera: Itzul ezazu testu hau (hiztegia erabiliz):

5 puntu

Greziarrek Troia hiria suntsitu dute; troiar batzuek, Eneasen gidaritzapean, ihes egin dute eta Kartagora iritsi dira; han, Dido erreginak badu haien berri.

Dido, cum Aeneam ipsum aspiceret, primum obstupuit et deinde sic locuta est¹: «Tu es ille Aeneas quem Anchises et Venus genuerunt. Iam pridem² mihi notus est casus³ urbis Troiae nomenque tuum». Dum haec memorat illum duxit in regiam⁴. (Ørberg, II, 64-65).

Oharrak

- 1) *locuta est*: *loquor* aditz deponentearen forma
- 2) *iam pridem*: 'aspaldi', 'orain dela asko'
- 3) *casus, -us*: 'erorikoa', 'hondamena'
- 4) *regia, -ae*: 'jauregia'

Universidad del País Vasco Euskal Herriko Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
EBALUAZIOA

2024ko OHIKOA

LATINA II

EVALUACIÓN PARA EL
ACCESO A LA UNIVERSIDAD

ORDINARIA 2024

LATÍN II

2. galdera: Egizu *Dido ... obstupuit* esaldiaren analisi sintaktikoa, esaldi hori osatzen duten sintagmak eta perpausak identifikatuz. *1 puntu*

3. galdera: Egizu *genuerunt* eta *haec* hitzen analisi morfologikoa. *1 puntu*

2024

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
EBALUAZIOA

2024ko OHIKOA

LATINA II

EVALUACIÓN PARA EL
ACCESO A LA UNIVERSIDAD

ORDINARIA 2024

LATÍN II

B MULTZOA: Galdera teorikoak

Multzo honek 3 galdera nagusi ditu, eta bakoitzak puntu 1 balio du; galdera nagusi bakoitzaren barruan hainbat aukera daude: aukera horietako bati bakarrik erantzun behar diozu kasu bakoitzean.

1. galdera (aukeratu 1 bakarrik):

- a) Adierazi zein diren latinezko *fabulam* eta *litteram* hitzekin zerikusia duten gaztelaniazko terminoak (gaztelaniaren ondare lexikoari dagozkionak izan zein kultismoak izan), eta egin horiei buruzko iruzkin bat. Zer bilakaera fonetiko izan dute latinetik gaztelaniara pasatzean?
- b) Adierazi zein diren latinezko *plenum* eta *recitare* hitzekin zerikusia duten gaztelaniazko terminoak (gaztelaniaren ondare lexikoari dagozkionak izan zein kultismoak izan), eta egin horiei buruzko iruzkin bat. Zer bilakaera fonetiko izan dute latinetik gaztelaniara pasatzean?
- c) Adierazi euskarazko zer hitz ezagutzen dituzun latinezko *corpus* eta *castaneam* terminoekin zerikusia dutenak, eta egin horiei buruzko iruzkin bat.
- d) Adierazi euskarazko zer hitz ezagutzen dituzun latinezko *sigillum* eta *coronam* hitzekin zerikusia dutenak, eta egin horiei buruzko iruzkin bat.

2. galdera (aukeratu 1 bakarrik):

- a) Prosa klasikoa: Zizeron.
- b) Poesia epikoa: Virgilio eta Lukano.

3. galdera (aukeratu 1 bakarrik):

- a) Itzul itzazu latinezko esaldi hauek edo/eta egin ezazu haiei buruzko iruzkin labur bat:

Qui iure suo utitur neminem laedit
Legum omnes servi sumus ut liberi esse possimus
Alea iacta est
Ad kalendas Graecas

- b) Itzul itzazu latinezko esaldi hauek edo/eta egin ezazu haiei buruzko iruzkin labur bat:

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
EBALUAZIOA

2024ko OHIKOA

LATINA II

EVALUACIÓN PARA EL
ACCESO A LA UNIVERSIDAD

ORDINARIA 2024

LATÍN II

Placebo

Primum vivere, deinde philosophari

Iudex damnatur cum nocens absolvitur

Casus belli

c) Zer iruditu zaizu Plautoren *Miles gloriosus* obra? Iritzia argudiatzean, eman itzazu xehetasun batzuk, obra irakurri duzula frogatzeko.

2024

CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

LATINA II

A multzoa

- 1. galdera:** Latinezko testua gaztelaniara edo euskarara itzultzea, hiztegia erabiliz.
 - Gehienez, 5 puntu.
 - Hauek balioetsiko dira: latinezko testuaren edukia ulertzea, kontzeptuak xede-hizkuntzara itzultzeko gaitasuna eta itzulpenak erakustea latin-gramatika ezagutzen duela.
- 2. galdera:** Proposatutako esaldiaren analisi sintaktikoa.
 - Gehienez, puntu bat.
 - Analizatu behar dira, bai esaldi osoaren egitura nagusia, bai esaldi horretako elementu bakoitzaren funtzio sintaktikoa.
- 3. galdera:** Adierazitako hitzen analisi morfologikoa.
 - Gehienez, puntu bat.
 - Kasuaren arabera, izen-jokoaren (generoa, numeroa eta kasua) edo aditz-jokoaren (pertsona, numeroa, denbora, modua eta boza) bereizgarriak zehaztu behar dira, betiere kontuan izanda hitzak testuinguru horretan duen balioari bakarrik dagokiola galdera (adib.: zer den «hoc» aurrean dugun testuan, eta ez zer izan daitekeen «hoc» testuingurua kontuan hartu gabe).

B multzoa

- 1. galdera:** Lexikoari eta fonetikari buruzko galdera. Latinaren lexikoak gaztelanian edo euskaran izan duen eragina.
 - Gehienez, puntu bat.
 - Hauek balioetsiko dira: kultismoen eta ondare-hitzen artean bereiztea (gaztelaniaren kasuan) eta hitz bakoitzari dagozkion lege fonetikoaren azalpena (bi kasuetan).
- 2. galdera:** Latindar literaturaren historiari buruzko galdera.
 - Gehienez, puntu bat.
 - Galderan aipatzen den literatura-generoa definitu behar du ikasleak, eta genero horren barruan sartzen diren egileari edo egileei buruz dakiena azaldu (batez ere, literatura-genero horri dagozkion obrei buruz jardunez).
- 3. galdera:**
 - **a edo b aukera:** Egungo hizkuntza jasoan erabiltzen diren latinezko lokuzioak eta latin juridikoaren alorreko esaldi eta esaerak:
 - Gehienez, puntu bat.
 - Esaldien itzulpena edota iruzkin labur bat eskatzen da.
 - **c aukera:** Obra latindar baten irakurketa:
 - Gehienez, puntu bat.
 - Galderaren helburu bakarra da jakitea ea ikasleak eskatu zaion obra irakurri duen; horretarako, behar adina datu eta xehetasun eman behar ditu ikasleak.

OHARRA: Latin-hiztegi batzuek gramatika-gehigarri bat izaten dute (deklinabideen eta adizkien taulekin, etab.). Ezinbestekoa da epaimahai guztietan irizpide bakarra izatea aipatu gehigarri horien erabilerari buruz: **zilegi** izango da aipatutako gramatika-gehigarria erabiltzea, dela hiztegiaren orrialdeetan dagoela, dela liburuxka solte gisa dagoela. Bestalde, nahi duenak **bi hiztegi** erabil ditzake batera: bat latina-gaztelania eta beste bat latina-euskara.